

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

2023/0038M(NLE)

20.9.2023

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k uzavretiu Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Novým
Zélandom
(2023/0038M(NLE))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Michaela Šojdrová

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže Nový Zéland je 53. najväčším obchodným partnerom EÚ, pokiaľ ide o tovar; keďže v roku 2022 vývoz poľnohospodárskych výrobkov na Nový Zéland predstavoval 11,5 % (722 miliónov EUR) celkového vývozu EÚ na Nový Zéland;
- B. keďže EÚ je tretím najväčším obchodným partnerom Nového Zélandu, pokiaľ ide o tovar; keďže v roku 2022 vývoz poľnohospodárskych výrobkov predstavoval 64,9 % (1 822 miliónov EUR) celkového vývozu Nového Zélandu do EÚ;
- C. keďže Ruská federácia 24. februára 2022 nezákonne zaútočila na Ukrajinu, v dôsledku čoho sa potravinová bezpečnosť a odolnosť globálneho potravinového systému stali stredobodom politickej agendy; keďže potravinárska výroba v Európe sa preto musí považovať za strategické odvetvie a musí byť postavená na rovnakú úroveň ako energetická bezpečnosť, obrana a boj proti zmene klímy na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni;
- D. keďže ruská vojenská agresia proti Ukrajine ukázala potrebu diverzifikovať obchodné dohody, znížiť závislosť od dovozu a vývozu od obmedzeného počtu obchodných partnerov, a dôležitosť uzatvárania obchodných dohôd s podobne zmysľajúcimi partnermi a rozširovania hospodárskych vzťahov Únie v iných regiónoch vrátane ázijsko-tichomorského regiónu;
- E. keďže Európska únia sa rozhodla budovať svoju otvorenú strategickú autonómiu, aby bola menej vystavená krízam a prerušeniam dodávok;
- F. keďže poľnohospodárska, environmentálna a obchodná politika Európskej únie musia umožňovať zosúladené európske politické kroky;
 - 1. víta zrušenie ciel na vývoz agropotravinárskych výrobkov EÚ vrátane hlavných výrobkov, ako je bravčové mäso (súčasná colná sadzba: 5 %) a víno a šumivé víno (súčasná colná sadzba: 5 %), čo prináša nové obchodné príležitosti;
 - 2. so znepokojením berie na vedomie, že zmluva neobsahuje koncepciu „zrkadlovej doložky“, ktorú poľnohospodári tak veľmi požadujú, aby sa zabezpečilo, že všetky produkujúce krajiny budú mať rovnaké podmienky, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo a chov dobytka, čím sa zaručí ich schopnosť konkurovať na trhu a zlepšovať svoju produkciu;
 - 3. víta začlenenie ochrany zemepisných označení vín a liehovín z EÚ, ako aj ďalších agropotravinárskych výrobkov do dohody, ako sa vyžaduje v Dohode o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) od roku 1995; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila aj účinné presadzovanie pravidiel ochrany zemepisných označení na Novom Zélande; berie na vedomie úsilie vynaložené na ochranu výrobcov citlivých poľnohospodárskych výrobkov v EÚ zavedením colných kvót s cieľom kontrolovať

prístup k vysoko citlivým výrobkom; vyzýva Komisiu, aby do dvoch rokov vypracovala správu o pokroku dosiahnutom pri začleňovaní bezpečnostných noriem výroby EÚ do ustanovení týkajúcich sa udržateľnosti, sociálnych, environmentálnych aspektov a dobrých životných podmienok zvierat;

4. víta záujem o ochranu špecifickej situácie najvzdialenejších regiónov v dohode, keďže dohoda ovplyvňuje produkty citlivé z hľadiska hospodárstiev týchto regiónov;
5. trvá však na tom, aby Komisia starostlivo riadila a monitorovala colné kvóty, neustále informovala Parlament a zabezpečila ich spravodlivé a účinné využívanie s cieľom zabrániť akýmkoľvek negatívnym dôsledkom pre agropotravinársky sektor, najmä sektor mäsa; žiada, aby boli monitorovacie mechanizmy transparentné a zrozumiteľné pre všetky zúčastnené strany a aby sa uplatňovali tak, aby nedochádzalo k žiadnym narušeniu trhu ani k prekážkam pre európskych výrobcov;
6. vyzýva EÚ, aby každý štvrtý rok zaviedla záruky, ako je sezónnosť, v súvislosti s dodatočnými colnými kvótami na poľnohospodárske výrobky, ako to povoľujú pravidlá Svetovej obchodnej organizácie, čím sa zabezpečí zohľadnenie sezónnych výkyvov vo výrobe a spotrebe, najmä v prípade európskeho ovčieho mäsa s dvoma vrcholmi dopytu každý rok, čo európski chovatelia hospodárskych zvierat tradične využívajú na pokrytie svojich nákladov; v tejto súvislosti trvá na tom, aby dodatočný dovoz nenarúšal trh počas obdobia najvyššej domácej výroby; poukazuje na to, že v niektorých európskych regiónoch, napríklad na Azorských ostrovoch, je výroba mlieka mimoriadne dôležitá z hospodárskeho a sociálneho hľadiska; nabáda inštitúcie EÚ, aby pokračovali v dialógoch s poľnohospodármi a miestnymi výrobcami s cieľom lepšie pochopiť ich špecifické potreby a výzvy, ktorým v tejto súvislosti čelia;
7. žiada, aby v prípade, že sa výrobok s pôvodom na Novom Zélande dováža za podmienok, ktoré spôsobujú alebo pri ktorých hrozí, že spôsobia vážne ťažkosti výrobcom podobných alebo priamo konkurenčných výrobkov v EÚ, Komisia mohla prijať ochranné opatrenia:
 - a) na žiadosť členského štátu;
 - b) na žiadosť ktorejkoľvek právnickej osoby alebo združenia bez právnej subjektivity, ktoré konajú v mene priemyselného odvetvia Únie, teda v mene všetkých výrobcov z Únie vyrábajúcich podobné alebo priamo konkurenčné výrobky alebo ich veľkej časti; alebo
 - c) z vlastného podnetu, ak podľa nej existuje dostatok dôkazov *prima facie* o závažných ťažkostiach uvedených v tomto odseku;
8. vyjadruje obavy, že odvetvia mlieka, hovädzieho a ovčieho mäsa v EÚ sú pod tlakom v dôsledku toho, že tretím krajinám je umožnený prístup na trh; vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom podrobného posúdenia vplyvu zvážila kumulatívny vplyv súčasných a budúcich obchodných dohôd na poľnohospodárov v EÚ, najmä v súvislosti s malými a strednými poľnohospodárskymi podnikmi, a pokiaľ ide o potrebu investovať do udržateľnej miestnej produkcie EÚ a chrániť ju, keď sú ceny na medzinárodných trhoch prinízke, s cieľom zabezpečiť potravinovú bezpečnosť pre Európanov; poznamenáva, že to zahŕňa vypracovanie stratégie podpory pre poľnohospodárov v EÚ, ktorá by

umožnila najmä ľahší prístup k know-how a financovaniu, rozvoj infraštruktúry a podporu inovácií a efektívnosti v poľnohospodárskom sektore; žiada, aby Komisia včas zverejnila aktualizované hodnotenie kumulatívneho vplyvu všetkých obchodných dohôd na poľnohospodárske sektory; trvá na tom, že treba zachovať rovnaké podmienky pre poľnohospodárov, výrobcov agropotravinárskych výrobkov a pracovníkov v EÚ; preto vyzýva na zavedenie vhodných podporných opatrení pre poľnohospodárov v EÚ;

9. trvá na tom, že treba zabezpečiť, aby táto dohoda nevedla k zníženiu produkcie alebo strate konkurencieschopnosti poľnohospodárov a chovateľov hospodárskych zvierat v EÚ, keďže by to malo dôsledky aj pre európsku spoločnosť ako celok; zdôrazňuje, že chov oviec je dôležitý faktor pre udržanie obyvateľov na vidieku a je tiež extenzívny, udržateľný a dôležitý v rámci ochrany horských oblastí a prevencie pred požiarimi; v tejto súvislosti pripomína, že chov hospodárskych zvierat zohráva vo vidieckych oblastiach kľúčovú úlohu zo sociálno-hospodárskeho aj environmentálneho hľadiska, pretože vytvára pracovné miesta a pomáha udržiavať krajinu; vyzýva Komisiu, aby pri príprave uvedenej dohody zaručila súlad so sociálnymi a environmentálnymi normami stanovenými v EÚ pre európske odvetvie poľnohospodárstva a chovu dobytka;
10. zdôrazňuje, že právne predpisy EÚ a Nového Zélandu týkajúce sa používania pesticídov vykazujú určité rozdiely, najmä v regulácii osív ošetrovaných pesticídmi, čo môže viesť k rozdielnemu legislatívnemu zaobchádzaniu s pesticídmi alebo výrobkami ošetrovanými pesticídmi a k nekalej hospodárskej súťaži pre poľnohospodárov, ktorí takéto výrobky používajú; vyzýva Komisiu, aby objasnila, ako zabezpečí súlad noriem uplatňovaných na výrobky z dovozu a z EÚ a či sa uvažuje o osobitnej spolupráci alebo zrkadlových opatreniach ako prostriedku na zabezpečenie ochrany biodiverzity a zdravia pôdy na Novom Zélande aj v EÚ;
11. vyzýva EÚ, aby zaviedla recipročné opatrenia, ktorými sa zaručí, že dovoz z Nového Zélandu bude spĺňať európske výrobné, environmentálne a sociálne normy a normy týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat, aby sa zaručili rovnaké podmienky pre európskych a novozélandských poľnohospodárov;
12. zdôrazňuje, že by uvítal pravidelnú výmenu osvedčených postupov medzi EÚ a Novým Zélandom, najmä pokiaľ ide o predpisy týkajúce sa nových šľachtiteľských techník a prilákanie mladých ľudí, najmä žien, do poľnohospodárstva; zdôrazňuje aj potenciál tejto spolupráce na zlepšenie produktivity a udržateľnosti poľnohospodárstva a na podporu atraktívnych a udržateľných kariérnych príležitostí pre mladých ľudí; poznamenáva, že to môže zahŕňať výmenu inovatívnych metód týkajúcich sa využívania technológií, odbornej prípravy a rozvoja zručností a stratégií prijímania a udržania mladých ľudí v poľnohospodárskom sektore; vyzýva EÚ a Nový Zéland, aby sa zapojili do prebiehajúcich diskusií o vývoji poľnohospodárskych postupov a noriem udržateľnosti na oboch stranách v záujme neustálej koordinácie a zlepšovania; víta kapitolu o spolupráci v oblasti udržateľných potravinových systémov a záväzok zapojiť sa do prechodu na udržateľné potravinové systémy;
13. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť primeraný monitorovací rámec na úrovni Únie na presadzovanie bezpečnostných noriem potravín pre dovážané výrobky;
14. vyzýva EÚ, aby neustále monitorovala potenciálny vplyv dvojstranných obchodných

dohôd Spojeného kráľovstva na prístup mäsových výrobkov EÚ na trh Spojeného kráľovstva a možnú nestabilitu alebo narušenie trhu a aby na ne bezodkladne reagovala, v prípade potreby prehodnotením dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Novým Zélandom; zdôrazňuje, že neustále a nepretržité posudzovanie a monitorovanie obchodných tokov a správania sa trhu, ako aj prispôsobovanie obchodných politík a dohôd sú nevyhnutné na zabezpečenie rovnakých podmienok pre výrobcov v EÚ a na zabránenie nežiaducemu narušeniu poľnohospodárskych sektorov EÚ dovozom potravín vyrobených podľa iných noriem, ako sú normy stanovené pre členské štáty.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	19.9.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 29 - : 9 0 : 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloş, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Rosanna Conte, Peter Jahr, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

29	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Draagoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli

9	-
ID	Ivan David
PPE	Anne Sander
S&D	Maria Noichl
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropé

7	0
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni
PPE	Daniel Buda, Simone Schmiedtbauer
Renew	Jérémy Decerle, Emma Wiesner

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania